

El Pacte Nacional pel Referèndum se cita per segona vegada en ple debat sobre la data de la votació

Entitats i partits validaran aquesta tarda el manifest elaborat per l'equip de coordinació liderat per Joan Ignasi Elena, que insisteix en la via acordada | El Govern té en compte la variable "política" d'avançar la consulta al mes de maig, però assenyalava que la data ha de fixar-se en funció de l'estratègia | Vot exterior, qüestions de caràcter tècnic i la campanya d'informació són aspectes a resoldre en els propers mesos

Segona reunió del Pacte Nacional pel Referèndum, aquest dimecres. | Adrià Costa

La primera reunió del Pacte Nacional pel Referèndum, el 23 de desembre, va servir per tornar a construir el consens polític i social al voltant de la consulta vinculant i acordada amb l'Estat. La segona, que és aquesta tarda, es convoca per validar el manifest elaborat per l'equip coordinador liderat per Joan Ignasi Elena, que insisteix en la via pactada amb l'Estat per tal d'obtenir un resultat "vinculant" i "efectiu".

La cita d'aquesta tarda, que presideixen Carles Puigdemont, Ada Colau i Carme Forcadell, es produeix en ple debat sobre la data del referèndum. L'aprovació dels pressupostos ha fet que la CUP exigeixi celebrar-lo abans de l'estiu -al Govern hi ha veus que atribueixen aquesta demanda a la "gesticulació necessària" després d'haver donat llum verda a uns comptes que han generat un

fort debat intern dins dels anticapitalistes-, però hi ha dificultats tècniques que ho compliquen.

Just abans d'entrar a la reunió, Colau ha assegurat que acudeix a aquesta segona cita amb vocació "d'escoltar", però sí ha volgut deixar clar que cal valorar "en el temps que sigui necessari" la proposta sobre com fer un referèndum que sigui efectiu, "amb garanties i reconegut per la ciutadania, l'Estat i la comunitat internacional". L'alcaldeessa ha fet una crida a tancar files a l'entorn del manifest signat pel Pacte al marge del calendari i ha demanat que no hi hagi veus que diguin que és "irrealitzable" o "ingenu" pensar que es pot fer de forma acordada.

I és que l'organització d'un referèndum al marge d'un acord amb l'Estat té moltes dificultats. Són aquestes.

Informar la ciutadania

Una de les claus de la votació, asseguren tots els consultats per **NacióDigital**, és que la ciutadania arribi a les urnes "ben informada". L'informe del Consell Assessor per a la Transició (CATN) sobre la consulta del 9-N indicava que el decret de convocatòria havia d'incloure la durada de la campanya informativa, que segons la llei de consultes catalana aprovada el 2014 -i recorreguda pel govern espanyol davant del Tribunal Constitucional- podria arribar fins als 30 dies. "I això no es pot començar a fer fins que tot estigui llest", manté una font governamental, que troba "complicat" un avançament". "No es poden fer les coses amb quinze dies de marge, seria de bojos", destaca un alt dirigent del grup parlamentari de Junts pel Sí.

La d'informació ciutadana no és l'única campanya que s'ha de tenir en compte, sinó que cal posar damunt la taula les iniciatives que cada partit i les entitats del sobiranisme civil tracin per guanyar el referèndum. De moment, només Demòcrates de Catalunya ha arrencat una campanya pel sí, mentre que Òmnium Cultural pretén arrencar a l'abril una iniciativa unitària que aboni el terreny a una victòria independentista. "La data ha d'estar al servei de l'estratègia", assegurava aquest dimarts la consellera de la Presidència, Neus Munté. Juliol i agost estan descartats per la votació -mai hi ha hagut eleccions en aquests mesos-, i fer-lo al juny obligaria a tenir l'operatiu a punt a principis de maig. I, com assegura una font coneixedora de la situació, l'equip tècnic que porta el referèndum "treballa a contrarellotge per tenir-ho tot a punt al setembre".

Resoldre aspectes tècnics

El grup que treballa a les ordres del vicepresident Oriol Junqueras -a qui Puigdemont ha encarregat l'arquitectura legal de la votació- es va posar a treballar abans de Nadal, segons les fonts consultades, que són "poc optimistes" sobre la possibilitat de tenir a punt la "capacitat tècnica" per poder afrontar "amb garanties" la votació abans del setembre. "No tot es redueix a comprar urnes", destaca un dirigent governamental per resumir tota la "feina associada" a donar la veu a la ciutadania.

Reunió del Govern del 31 de gener del 2017 Foto: Govern

En aquest sentit, coneixedors dels treballs que s'estan fent indiquen que calen "concursos públics ben fets" per aspectes tan crucials com el *software* associat a la votació. "Hi ha moltes dificultats per avançar el referèndum", manté una veu consultada referint-se a l'arquitectura informàtica, que ha de ser adjudicada a través d'un concurs públic. L'experiència del 9-N posa de manifest que l'Estat "no permetrà que aquest cop hi hagi urnes", de manera que seguirà al detall l'activitat de la Generalitat i els seus processos de contractació.

El Govern no només ha de resoldre els aspectes tècnics vinculats a la votació, també ha de tenir preparada la logística que implica aplicar el resultat. La victòria del "sí" possibilitaria el camí cap a l'estat propi, per exemple, en matèria de recaptació d'impostos. Fonts de Vicepresidència recorden que la Generalitat encara està treballant en l'"emigració" de l'actual sistema informàtic Gaudí -operatiu per recaptar impostos puntuals- cap al sistema e-Spriu, que permetrà assumir la gestió de tots els impostos massius, com l'IVA, l'IRPF o l'impost de societats. L'executiu preveu que l'e-Spriu entri en producció aquest juliol, amb la recaptació de l'impost a les begudes ensucrades. Vicepresidència admet que treballa en "plans de contingència" si el calendari pateix alteracions però recorda que la situació "òptima des del punt de vista tècnic" seria que el referèndum es convoqués després de l'estiu. En aquell moment també s'hauria avançat en la incorporació d'efectius a la plantilla de l'Agència Tributària Catalana (ATC).

Implicar els funcionaris

"No obligarem ningú a fer res que posi en risc la seva carrera política". Aquesta és una de les consignes que es repeteixen amb més freqüència a Palau i al departament de Governació que lidera Merixell Borràs. L'executiu vol deixar els treballadors públics -especialment funcionaris i Mossos d'Esquadra- al marge del procés polític, però la seva implicació pot marcar la diferència entre el referèndum i el 9-N. Quim Arrufat, portaveu del secretariat de la CUP, va assenyalar ahir que una de les vies per garantir el personal necessari per la consulta vinculant és la creació d'una figura que estigui a cavall del voluntari i el funcionari.

Urna del 9-N Foto: Adrià Costa

Els dirigents consultats destaquen que ningú "cometrà il·legalitats", i s'apunta que els responsables polítics seran els qui "assumiran les conseqüències". El més probable és que el mandat parlamentari del referèndum vagi a càrrec dels 72 diputats independentistes, i les veus més pessimistes indiquen que "se'ls pot acabar veient a tots inhabilitats". En privat, hi ha dirigents del PDECat que assenyalen el component "enverinat" de l'encàrrec de Puigdemont a Junqueras: "Fins ara només nosaltres havíem posat en risc els nostres càrrecs, i ja els toca mullar-se a ells".

Funcionaris de la Generalitat i l'Assemblea Nacional Catalana (ANC) ja s'estan reunint amb treballadors públics per informar-los del seu paper en el procés independentista. La iniciativa, avançada per **NacióDigital** i que compta amb el suport del sindicat sobiranista Intersindical-CSC, va arrencar amb una reunió al departament de Presidència fa sis dies. La idea és que els treballadors públics coneguin de primera mà quines amenaces poden rebre per part de l'Estat.

Resoldre el vot exterior

L'experiència de les eleccions del 27 de setembre del 2015 -en què només 14.781 catalans residents a l'estranger dels 196.065 censats van poder votar per les dificultats derivades del sistema- va empènyer el Govern a prendre mesures. L'executiu va aprovar l'octubre passat el projecte de Llei de votació electrònica des de l'estranger, que ara es troba en procés de debat parlamentari. La llei ha de facilitar el sufragi als catalans que viuen fora del país: regularà el procediment de vot electrònic, el mecanisme d'identificació de l'elector a la plataforma de vot per internet i l'exercici del dret de vot per mitjans electrònics.

El sistema està pensat inicialment per atendre processos electorals -unes eleccions al Parlament de Catalunya-, però l'avançament de la data del referèndum dificultaria encara més que es pogués estrenar el vot electrònic per als catalans residents a l'estranger amb la consulta vinculant. Per què? La llei segueix el seu curs a la cambra catalana i el càlcul que fa la conselleria de Governació,

que capitaneja el projecte, és que es pugui aprovar aquest juny. Ara mateix s'està pendent de la validació de les compareixences en comissió, una votació que es farà en la propera sessió de la comissió d'afers institucionals (CAI).

El treball parlamentari determinarà el calendari final de la norma, com recalquen portaveus de Governació. Fonts externes a la conselleria recorden, però, que resoldre el vot exterior és una de les "grans dificultats" que planteja l'avançament del referèndum. Si es fes finalment al mes de maig -per les circumstàncies "excepcionals" que afectin el procés-, les mateixes fonts admeten que no es podria garantir de forma "exemplar" la votació dels residents a l'estranger.

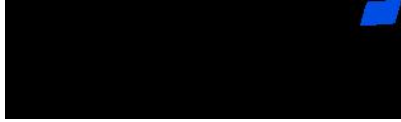
La llei en discussió ha de dotar d'empara legal la plataforma que permetrà l'exercici del dret a vot dels catalans que viuen a fora. El Govern encara estudia si aquesta plataforma seria d'un sol ús -per atendre una cita amb les urnes- o, en canvi, tindria un recorregut per a tota la legislatura. A més a més, la previsió del departament de Governació és que es puguin fer "proves pilot" abans de posar en marxa el sistema, una avaluació que requerirà temps. Accelerar la convocatòria del referèndum deixaria poc marge de maniobra. Per això, al Govern consideren més "factible" l'horitzó del setembre.

El president de la Generalitat, Carles Puigdemont, es dirigeix al públic des d'una sala del Parlament Europeu Foto: Govern

Mantenir la unitat

La cimera del 23 de desembre al Parlament va servir per donar forma al Pacte Nacional pel Referèndum. Era una imatge d'unitat cercada per evidenciar l'ampli suport que generava entre la societat catalana la reivindicació d'una consulta vinculant per decidir el futur polític de Catalunya. El manifest que va elaborar el comitè executiu pilotat per Joan Ignasi Elena -que se sotmetrà a debat en la segona reunió del Pacte, aquest dimecres al Parlament- prioritza la via pactada amb l'Estat, adverteix que el resultat del referèndum ha de ser "efectiu" i adverteix que el "marc jurídic espanyol" ja permet convocar la consulta. El text de consens ha de servir per aglutinar en una

sola reclamació les diverses sensibilitats del món sobiranista, des de la CUP fins als comuns.

Tots els moviments que ha fet el Govern fins ara han anat en la línia de preservar aquesta unitat. Ara bé, l'executiu -per boca del president de la Generalitat, Carles Puigdemont, el vicepresident, Oriol Junqueras, i el conseller d'Exteriors, Raül Romeva- ja va expressar en la conferència de Brussel·les que la petició d'un referèndum acordat no ha estat atesa fins ara per les institucions espanyoles. Al Parlament Europeu, Puigdemont va mostrar la seva determinació per convocar la consulta com a molt tard el setembre 2017 si el govern espanyol continua desatenent les reclamacions catalanes. El president va posar l'accent en la batalla pel relat democràtic, argument amb el qual aspira a preservar la coordinació de les forces sobiranistes si l'Estat accentua la judicialització del procés.

De la mateixa manera que per fer el referèndum amb totes les garanties caldria tenir enllestit l'operatiu de la consulta, aportar seguretat als funcionaris, resoldre la qüestió del vot exterior i preparar una campanya de participació i difusió, l'executiu i les entitats sobiranistes són conscients de la rellevància de mantenir la imatge d'unitat del Pacte Nacional pel Referèndum. Una unitat desitjable, hi hagi referèndum aquest setembre o abans.